

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Процес формування приватної власності в Україні в останні роки торкнувся і готельного господарства. Як видно з табл. 1, кількість приватних готелів щороку збільшувалася і досягла в 1997 р. 51. Звичайно, це можна вважати лише початком функціонування приватного готельного сектору, але тим необхідніше вже зараз виявити тенденції його розвитку. За період, що аналізується, зросла не тільки кількість приватних готелів, але і їх частка в загальній кількості готелів, причому зросла досить суттєво - з 0,69% до 3,73%. Слід звернути увагу на те, що ріст кількості приватних готелів відбувається на фоні зменшення загальної кількості готелів.

Таблиця 1

Динаміка частки приватної власності в готельному господарстві України
за 1994 - 1997 рр.

Показник	Одиниця виміру	Рік			
		1994	1995	1996	1997
Кількість готелів:					
в Україні в цілому	одиниць	1587	1466	1396	1368
в т. ч. приватних	одиниць	11	28	30	51
частка приватних готелів	%	0,69	1,91	2,15	3,73

Показником матеріального оснащення готелів може бути вартість основних фондів, адже в цій вартості відображається загальна якість приміщення готелю, забезпеченість місцями, наявність додаткового сфвісу тощо. Балансова вартість основних фондів всіх готелів України за період 1994 - 1997 рр. збільшилася в 262 рази, щодо приватних готелів, цей Показник був значно вищим - 1372 рази.

Середній розмір готелів в Україні практично лишається на одному рівні (92 - 96 місць), натомість в приватних готелях очевидна різка тенденція до скорочення середньої кількості місць - з 83 в 1994 р. до 58 в 1997 р. Цю тенденцію можна пояснити двома основними причинами. По-перше, зменшення кількості споживачів готельних послуг примушує шукати інші напрями використання приміщень і, відповідно, переобладнувати частину готельних номерів для інших цілей. Цей процес мав би відбуватися і в державних, і в відомчих, і в приватних готелях, але приватний власник реагує на вимоги ринку в середньому значно швидше. По-друге, приватні готелі в більшій мірі починають

орієнтуватися на високу якість обслуговування, комфортність проживання, вони часто розташовуються не в центрах міст, а ближче до зон відпочинку, і все це, безумовно, впливає на зменшення середніх розмірів приватних готелів.

Середня кількість місць в номері систематично зменшується як у всіх готелях України (за 1994 - 1997 рр. - з 2,17 до 2,07), так і в приватних готелях (з 2,62 до 2,03 за той же період), але в приватних готелях цей процес відбувається інтенсивніше. Очевидно, що до приватного сектора переходили не найкращі готельні приміщення (в 1994 р. - в середньому 2,62 місця в номері), але в 1997 р. середній приватний номер за кількістю місць вже став меншим за середній номер готельного господарства України в цілому, тобто прогресивні зрушення в приватному секторі є швидшими. Приватні власники, отримуючи багатомісні номери, цілеспрямовано роблять їх більш сучасними і придатними для використання шляхом зменшення кількості місць. В результаті збільшується середня площа в розрахунку на одне місце (з 6,6 до 8,2 кв.м). Процес збільшення площі в розрахунку на одне місце відбувається і в готельному господарстві в цілому, але значно менш інтенсивно: якщо в 1994 р. кількість квадратних метрів на одне місце в приватних готелях була на 13% менша, то в 1997 р. вона стала на 3% більша аналогічного показника готельного господарства України в цілому. Ця різниця створює об'єктивні передумови для організації вищого рівня обслуговування в приватних готелях.

Завантаженість готелів систематично знижувалася і становить менше 1/4 від потенційно можливої. Це пояснюється зменшенням попиту на готельні послуги внаслідок погіршення економічного становища підприємств і населення, а стосовно приватних готелів, також тим, що багато з них частину часу не працювали у зв'язку з ремонтами, реконструкціями, сезонним характером роботи тощо.

На фоні загального зменшення обсягів надання послуг приватними і всіма готелями України, обсяг послуг, наданих приватними готелями іноземним громадянам, не тільки не зменшився, а навіть зріс на 18%, причому серед іноземців, яким надані послуги, значно скорочується частка громадян СНД. Отже, можна зробити висновок, що спрямованість приватних готелів на високоякісне обслуговування іноземних громадян не залишається лише у планах, а вже знаходить відображення в практичній діяльності.

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що приватний готельний бізнес помітно збільшив останніми роками свою частку на ринку готельних послуг і має достатні перспективи для подальшого розвитку.